

[Kr. Kristensen.]

pet. Det er et ganske fornuftigt resultat, der her er nået, og en god løsning af det problem, som der stod så svær en strid om.

Hvad angår spørgsmålet om de 4 pct. af årets overskud, som fabrikkerne skal anvende til sociale foranstaltninger, er vi lidt betænkelige her, og det er vi af hensyn til de mange konsekvenser, der kan flyde af en sådan bestemmelse også for en række andre virksomheder, som efterhånden kan komme ud for krav herom. Og selvom de påtænkte sociale foranstaltninger ikke vedrører overenskomstmæssige forhold eller lovmæssige forpligtelser af anden art, så indebærer de dog muligheder, som vi ikke ønsker skal foreligge, og som vi ikke kan overse rækkevidden af i dag. Men når vi må tage dette med, så vil vi henstille, at beløbet henlægges til studielegater og lignende gode formål til gavn både for arbejdere og funktionærer.

I § 2 er der måske en lidt snæver begrænsning, som bør følges af en tilføjelse om dispensation, hvis særlige forhold skulle gøre det ønskeligt. Jeg har det indtryk, at den højtærede minister er helt indforstået med det, jeg nævner her, men jeg vil gerne bede om, at det bekræftes her fra folketingets talerstol. Men de problemer, jeg her nævner, er problemer, som kan drøftes nærmere i et udvalgsarbejde.

Den højtærede minister har i sin forelæggelsestale lagt vægt på, at det ene af tilsynsrådets medlemmer skal have særligt kendskab til arbejdsforhold. Må jeg blot minde om § 9, der udtrykkeligt nævner kendskab til arbejdsforhold og dyrkningsforhold. Vi ønskede, at den pågældende skulle have kendskab til begge dele, og det har fundet udtryk i denne paragraf.

Det er sikkert også en heldig udformning, som man har fundet med hensyn til den fremtidige roepris, og som nu er indføjet i lovforslaget. Der er her tale om uændrede priser blot med den ændring, at nedkulings-tillæggene rykkes frem til 1. november og 1. december, og det er der vel næppe noget at sige til fra nogen af parternes side. Det er et forlig, man der har indgået, som man kan stå sig ved fra begge sider.

Og lad mig så sluttelig pege på den kendsgerning, at vor sukkerproduktion i dag hviler på et bredere grundlag end førhen, vor dyrkning af sukkerroer til fabriksbrug er nu fordelt på mange flere hænder, mange flere dyrkere end før, enkelte fabrikker er endog udpræget de små dyrkeres fabrikker. Der ligger heri en såre sund udvikling,

det er værdifuldt, at vi har fået så mange dyrkere med i denne produktion.

Vor opfattelse med hensyn til den 10-årige koncession, lovforslaget fastsætter, er den, at vi her har fundet frem til en ordning, hvorunder der kan arbejdes, og en ordning med behørig hensyntagen til samfundets og forbrugernes interesser. Derfor kan vi fra venstres side anbefale det foreliggende lovforslag.

Victor Larsen: Jeg havde egentlig ikke tænkt mig at sige så forfærdelig meget om det forlig, der her foreligger i lovforslagsform, for når man efter mange måneders forløb er nået til en kompromisløsning efter forhandlinger, hvor interesserne er så modstående, som tilfældet var her, er det ganske givet, at man har måttet resignere fra begge sider. Der er efter min opfattelse ikke megen grund til at komme med beklagelser bagefter over den løsning, som man vitterligt har tiltrådt, men jeg må indrømme, at nogle betragtninger, som den højtærede handelsminister og det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) fremsatte, gør, at også jeg nødes til at fremkomme med nogle bemærkninger.

Den højtærede handelsminister behøver efter min opfattelse aldeles ikke at beklage sig over det indgåede forlig. Det er bestemt ikke blide vilkår, der set udfra en ganske objektiv vurdering gives sukkerfabrikkerne. Fabrikkerne er både bundet og bastet stramt efter dette forlig, og det mærker man jo også, det klinger igennem forskellige passager af ministerens forelæggelsestale. Jeg tillader mig ganske korte citater. Den højtærede handelsminister siger bl. a.:

„Man kan i hvert fald ikke betegne denne løsning som nogen foræring til sukkerfabrikkerne“,
og lidt senere:

„Vi havde sigtet på den første løsning, men opnåede den anden, og resultatet er jo ganske det samme.“

Handelsministeren beklager naturligvis ikke at være nået endnu videre overfor fabrikkerne, men man mærker alligevel, at ministeren synes, at det egentlig er ganske godt gjort, og at han er ganske godt tilfreds. Helt objektivt set har der højtærede handelsminister ganske ret heri.

Det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg) talte om de høje udbytter, og det klinger jo godt, men sandheden er den, at udbytterne gennem de første 10—15 år af sukkerfabrikkenes historie var ca. nul (Afbrydelse) jo, det var de bog-